

กนกวรรณ ภูเด่นแดน 2552: การเปรียบเทียบการผลิตข้าวหอมมะลิแบบเกษตรดี
ที่เหมาะสมกับแบบทั่วไป ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ธุรกิจการเกษตร)
สาขาธุรกิจการเกษตร ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์อภิชาติ ตะลุดเพชร, Ph.D. 90 หน้า

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบการผลิตข้าวหอมมะลิระหว่างแบบ
เกษตรดีที่เหมาะสมกับแบบทั่วไป 2) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของ
เกษตรกรในการปลูกข้าวหอมมะลิแบบเกษตรดีที่เหมาะสม และ 3) วิเคราะห์ต้นทุนและ
ผลตอบแทนจากการผลิตข้าวแบบเกษตรดีที่เหมาะสมเปรียบเทียบกับแบบทั่วไป โดยเก็บ
รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ผลิตข้าวหอมมะลิแบบเกษตรดีที่เหมาะสมกับแบบ
ทั่วไป จำนวน 70 ราย ในอำเภอสวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการศึกษาเปรียบเทียบขั้นตอนการผลิตข้าวหอมมะลิระหว่างเกษตรกรแบบเกษตรดี
ที่เหมาะสมกับแบบทั่วไปพบว่า การผลิตตามแบบเกษตรดีที่เหมาะสมมีการดูแลรักษาที่
มากกว่าการผลิตทั่วไป อีกทั้งยังมีการจัดบันทึกการจัดการการผลิตอย่างสม่ำเสมอ อย่างไรก็ตาม
การศึกษาพบว่าเกษตรกรที่มีการผลิตตามแบบเกษตรดีที่เหมาะสมบางรายยังปฏิบัติตาม
หลักเกณฑ์การผลิตแบบเกษตรดีที่เหมาะสมไม่ครบถ้วน

ผลการศึกษาพบว่า การคำนึงถึงผลกระทบต่อด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อมและการรับรู้
ข่าวสารการเกษตรของเกษตรกร เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกผลิตข้าว
หอมมะลิแบบเกษตรดีที่เหมาะสม และยังพบว่าต้นทุนการผลิต ราคาผลผลิตที่ขายได้ รายได้
ภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตรของเกษตรกรแบบเกษตรดีที่เหมาะสมกับแบบทั่วไป
มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตข้าวหอมมะลิพบว่า เกษตรกร
แบบเกษตรดีที่เหมาะสม มีต้นทุนในการผลิตข้าวหอมมะลิเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 3,318.87 บาท
รายได้เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 3,616.52 บาท กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 297.65 บาท และ
เกษตรกรแบบทั่วไป มีต้นทุนในการผลิตข้าวหอมมะลิเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 2,866.91 บาท
รายได้เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 2,991.45 บาท กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 124.54 บาท